

PERUSMUISTIO

Sinikka Salo
sote-muutosjohtaja, STM

24.4.2017

**PERUSMUISTIO: SOTE-UUDISTUKSEN MUUTOKSENTUKI - TOIMEENPANON SEURANTA KEVÄT
2017 JA TOIMINTASUUNNITELMA SYYSKAUDELLE 2017**

Muistiossa on kuvattu Sote-uudistuksen muutoksentuki - toimeenpanosuunnitelma ja sen eteneminen kevätkaudella 2017 ja suunnitelma muutostuen painopisteistä syyskaudelle 2017. Muutostuen tavoite on uudistuksen toimeenpanon varmistaminen maakunnissa suunnitellussa aikataulussa.

Muutostuen keskeisiä elementtejä kevät- ja syyskaudella 2017 ovat:

1. Alueellisen valmistelun seuranta**1.1 Muutosjohtajien maakuntakerros, teemana 'Sote ja monialainen maakunta'**

Helmi- huhtikuun aikana pidettiin 17 maakuntatilaisuutta. Uudenmaan tilaisuus on 1. kesäkuuta. Maakunnissa yhteistyö on pääsääntöisesti sujuvaa ja valmistelussa on positiivisen rakentava henki. Keskusteluissa keskeinen kritiikki liittyi valmistelun resurssien riittävyyteen ja yhtiöittämiseen. Valinnanvapauden toteutusaikataulua kohtaan on oltu pääsääntöisesti kriittisiä, joskin valinnanvapautta sinänsä pidetään hyvänä asiana.

1.2 Muutostuen osana toimivat TEAS-hankkeet (3 kpl) ovat käynnistyneet maalikuun alussa. Ensimmäinen kansallinen kysely maakuntien toimeenpanon etenemisestä on toteutettu maaliskuussa.**2. Sote-uudistuksen riskienhallinnan varmistaminen**

Muutostuki arvioi yhtenäisellä kehikolla maakunnittain analysoituna toimeenpanon ja muutoksen riskit. Sen pohjalta laaditaan riskienhallintasuunnitelma.

3. Sote- ja maakuntauudistuksen tiekartta - alueuudistus.fi/tiekartta

Tavoitteena on, että uudistuksen toimintasuunnitelma eli tiekartta on riittävän konkreettinen ja vastaa alueellisen uudistuksen valmistelijoiden tarpeisiin. Tiekarttaan valmistuu kuvaukset tehtävistä, joiden tulee olla valmiina väliaikaishallinnon aikana, sekä kuvaus työnjaosta valtion ja maakuntien valmistelun kesken ja aikataulu. Sitä päivitetään jatkuvasti. Verkkosivujen tekninen toteutus ja sisältöjen päivitys tehdään huhtikuun aikana.

4. Järjestämisen käsikirja

Järjestämisen käsikirja on apuväline maakunnan järjestämistehtävien ja hallinnon organisointiin. Se selkiyttää maakuntien toimijoille järjestämisvastuun kokonaisuuden ja siihen liittyvät tehtävät sekä tukee maakuntia sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämisen suunnittelussa ja valmistelussa. Käsikirja valmistuu väliaikaishallinnon alkuun mennessä.

5. Viestintä

Viestintää toteutetaan STM:n ja VM:n yhteisen sote- ja maakuntauudistuksen viestintä- ja vuorovaikutussuunnitelman mukaisesti. Alueuudistus.fi-sivusto kerää kuukausittain 140 000 käyntiä ja sote-muutosjohtajan uutiskirjeellä on yli 3 000 tilaajaa.

6. Henkilöstö

Ministeriöt yhdessä KT-Kuntatyönantajan kanssa tukevat maakuntien valmistelijoita henkilöstöasioissa. Tammi-helmikuussa toteutettiin aivoriikikysely sote- ja maakuntauudistuksessa mukana oleville eri alojen ammattilaisille. Tavoitteena oli kerätä ammattilaisten näkemyksiä uudistuksen onnistuneesta toteuttamisesta ja tällä hetkellä askarruttavista asioista. Aivoriikkeen osallistui 10 033 henkilöä, joista valtaosa oli asiakastyössä olevia.

7. Sote- ja maakuntauudistuksen muutosjohtamisvalmennus

Valmennus tukee alueellisten toimijoiden valmiuksia strategisten muutosten toteuttamisessa. Valmennus käynnistyy kesäkuussa 2017. Projektinjohtaja valmistelee valmennuksen aikataulua, toteuttajaverkostoa, moduuleita ja valintakriteereitä. Valmennuksen strateginen ohjausryhmä on valmisteilla.

PERUSMUISTIO

Sinikka Salo
sote-muutosjohtaja, STM

24.4.2017

8. Sotedigi-muutosohjelma

Digitalisaation muutosta valmistellaan valtakunnallisten palveluiden ja maakuntien digivalmistelujen osalta yhteistyössä VM:n ja Kuntaliiton kanssa. Uudistuvien työkalujen, mm. asiakas- ja potilastietojärjestelmien käyttöönoton aikana on uudistettava työprosesseja. Asukkaiden omahoito- ja itsearviontipalveluiden ja muiden sähköisten palveluiden levittäminen asiakkaille edellyttää ammattilaisten sitoutumista niiden markkinointiin ja opastukseen.

9. Tietopohjan vahvistaminen

Keskeinen tietopohjatyön koordinaatio tapahtuu Kustannus-vaikuttavuus-ryhmän, sote-digi-ryhmän ja maakuntatietoryhmän välillä. Osana tietopohjan varmistamista on käynnistetty THL:n tietopohjahanke.

10. Sote-uudistuksen maakunnalliset koordinaattorit

Sote-koordinaattorit aloittavat väliaikaishallinnon käynnistyessä valtionavustusrahalla. He auttavat maakuntien sote-uudistuksen valmistelijoita neuvotteluissa sekä suunnitelmien ja sopimusten laadinnassa.

11. Hallituksen kärkihankkeet

Hallituksen kärkihankkeet integroidaan vahvasti alueellisen muutoksen valmisteluun.

12. Järjestöyhteistyö ja Sosiaali- ja terveystieteiden avustuskeskuksen (STEA) avustusohjelma

STEA on varautunut rahoituksella käynnistämään jokaiseen maakuntaan hankkeen, joka koordinoi maakunnan järjestöjen muutostyötä ja tukee järjestöjen keskinäistä yhteistyötä ja muutosvalmiuksia sekä verkostoitumista maakuntien ja kuntien kanssa. Työ ja elinkeinoministeriö on valmistelemaan järjestöjen liiketoimintaosaamisen lisäämistä.

SYYSKAUDELLA 2017 KOROSTUVAT

1. Väliaikaishallinnon tukeminen

Maakuntastrategian, palvelustrategian, sote-palvelulupauksen työstämisen ohjaus ja tuki. Muutosjohtamisvalmennus on tässä myös tärkeässä roolissa.

2. Henkilöstön tukeminen

Yhteistoimintamenettely käynnistyy maakunnan perustamisen myötä ja muutostukea suunnataan prosessin onnistumiseen. Työterveyslaitoksen Maakunta18-seurantatutkimuksen pilotointi alkaa. Se tukee maakunnan ja siihen sopimussuhteessa olevien organisaatioiden johtoa, henkilöstöä, työsuojelua ja työterveyshuoltoa siten, että maakuntauudistukseen liittyvät hyvinvointi- ja työkykyriskit eivät toteudu ja että muutoksen innostavat ja uudistavat piirteet vahvistuvat.

3. Väestön osallisuus

Maakuntalaissa edellytetään laajaa väestön osallistamista. Osallisuus on tulevien maakuntien ja kuntien yhteinen asia. Alueilla on hyviä käytäntöjä hyödynnettäväksi kaikissa maakunnissa. Tätä tietoa levitetään tietokartan avulla ja muutostuen verkostoissa.

4. Asiakasnäkökulma digitaalisiin palveluihin

Maakuntien sosiaali- ja terveyspalvelujen verkkosivujen ja digitaalisten palvelujen asiakasnäkömienn suunnittelua tullaan tekemään keskitetysti yhdessä keskushallinnon ja maakuntien kanssa. Syksyllä laaditaan suositus siitä, miten olemassa olevat palvelut kootaan tarjolle ja yhtenäistetään palveluista käytetty sanasto.

5. Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminta (TKI) sekä koulutus

TKI-rakenteiden uudistaminen on turvattava ja aloitettava tarvittavat selvitykset keväällä ja linjattava syksyn 2017 aikana. Vuoropuhelu opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa on käynnistettävä yliopisto- ja ammatillisen perusopetuksen muutostarpeista.

